

Hyvät käytännöt ja suositukset
poroteurastamoissa

RUHON VIIMEISTELY

Laadittu Porukkaoppi-
hankkeen videon pohjalta

Porukkaoppi-hanke

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

Saamelaisalueen koulutuskeskus
Sámi oahpahusguovddáš
Säämi máttááttáskuávdaš
Sää'mvuud' škool'jemkөөskös

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Ruhon puhtaus varmistetaan kauttaaltaan, mutta usein lika löytyy tietyistä paikoista kuten;

TAKAPOTKAT

Ruhon puhtaus varmistetaan kauttaaltaan, mutta usein lika löytyy tietyistä paikoista kuten;

SAPARON YMPÄRISTÖ

JA SUOLILUUN SISUS

Ruhon puhtaus varmistetaan kauttaaltaan, mutta usein lika löytyy tietyistä paikoista kuten;

Ruhon puhtaus varmistetaan kauttaaltaan, mutta usein lika löytyy tietyistä paikoista kuten;

Ruhon puhtaus varmistetaan kauttaaltaan, mutta usein lika löytyy tietyistä paikoista kuten;

Ruhon puhtaus varmistetaan kauttaaltaan, mutta usein lika löytyy tietyistä paikoista kuten;

Ruhon puhtaus varmistetaan kauttaaltaan, mutta usein lika löytyy tietyistä paikoista kuten;

Ruhon puhtaus varmistetaan kauttaaltaan, mutta usein lika löytyy tietyistä paikoista kuten;

PILTAN YMPÄRISTÖ

Ruhon puhtaus varmistetaan myös sisäpuolelta

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Lika poistetaan veitsellä leikkaamalla, lämpimästä ruhosta. Jäähtyessä ruhon pinta tummuu ja kalvot kiinnittyvät tiukemmin, jolloin lian poistaminen vaikeutuu.

Kurmut poistetaan koteloineen, lämpimästä ruhosta ne irtoavat parhaiten.

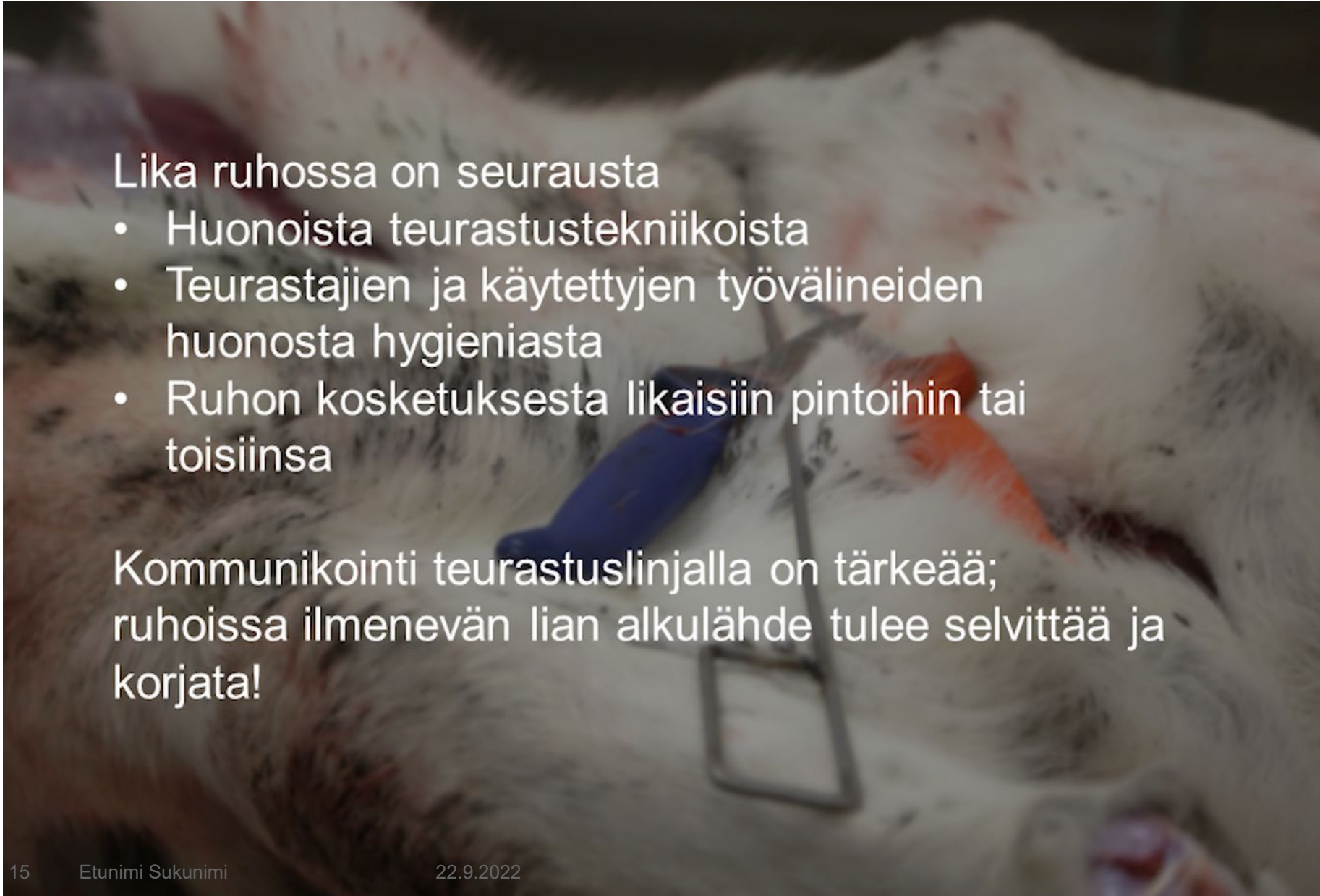

Likaisuuden lisäksi ruhosta poistetaan siihen mahdollisesti jääneet muut jäänteet, kuten sukupuolielimet tai maitorauhaset, puhumattakaan virtsarakoista.

VEDEN KÄYTTÖ

- Hyvään teurastushygieniaan ei kuulu veden käyttö.
- Vettä ei saa käyttää koskaan ruhon ulkopinnan puhdistukseen.
- Myöskään pyyhkimistä paperilla, kankaalla tai muulla huokoisella materiaalilla ei saa tehdä.
- Suojaamattomien ruhojen läheisyydessä ei tule käyttää vesisuihkuja roiskevaaran takia.

Lika ruhossa on seurausta

- Huonoista teurastustekniikoista
- Teurastajien ja käytettyjen työvälineiden huonosta hygieniasta
- Ruhon kosketuksesta likaisiin pintoihin tai toisiinsa

Kommunikointi teurastuslinjalla on tärkeää; ruhoissa ilmenevän lian alkulähde tulee selvittää ja korjata!

- Ruhojen siirrossa kylmiöön varotaan kosketusta pintoihin, kuten seiniin, oviin, toisiin ruhoihin tms.
- Ruhojen koskettelua vältetään ja niiden liikutteluun käytetään varsikoukkua

JÄÄHDYTYS

- Hyvästäkin hygieniasta huolimatta teurastuksen yhteydessä ruhoon joutuu aina siihen kuulumattomia bakteereja, jotka voivat huonontaa lihan mikrobiologista laatua.
- Kylmyys estää mahdollisten pilaaja- tai taudinaiheuttajabakteerien lisääntymisen lihassa.
- Ruho ja elimet on jäähdytettävä niin, että lihan maksimilämpötila on alle 7 °C ja elimien alle 3 °C.
- Tavoite bakteerien lisääntymisen estämiseksi on, että ruhon optimaalinen säilytyslämpötila voitaisiin saavuttaa noin 12 tunnin kuluessa jäähdytyksen aloittamisesta.

Lihan kylmäsupistuminen

- On varottava liian nopeaa jäähdyttämistä - voi aiheuttaa lihassa ns. **kylmäsupistumisen – liha erittäin sitkeää.**
 - Johtuu ruhon liian nopeasta jäähtymisestä kaadon ja teurastuksen jälkeen.
 - Jos liha jäähtyy alle 10 °C ennen kuin glykogeenin hajoamisesta johtuva pH:n lasku lihaskudoksissa on saavuttanut arvon 6, aiheuttaa tämä lihaksen palautumattoman supistumisen ja lihan muuttumisen erittäin sitkeäksi.
 - Tilanne voi syntyä esim. kovilla pakkasilla metsästettäessä ilman että käytössä on koneellisesti jäähdytettyjä tai vaihtoehtoisesti lämmitettäviä, tiloja.
 - Tällöin on edullisempaa viivyttää eläimen nylkemistä ja estää näin ruhon nopea jäähtyminen.

Lihan lämpösupistuminen

- Päinvastainen tilanne voi syntyä lämpimillä säillä metsästettäessä jos ruho jää liian pitkäksi aikaa nylkemättä ennen jäähdyttämisen aloittamista.
 - Ilmiötä kutsutaan lihan **lämpösupistumiseksi**.
 - Eläimen liha on tällöin erittäin sitkeää.

- **Lämpimät ruhot eivät saa koskettaa toisiaan**
- **Kattoraiteen mitoitusohje 40 cm / ruho**

- Sairaiden porojen, ja niiden joilla on havaittu sairaalloisia muutoksia, ruhoille ja elimille on oma jäähdytetty karanteenitila.

Videon pohjana on Sauli Laaksosen oppimateriaali. Laaksosen materiaali on osoitettu hänen nimellään.

Videossa on lisäksi kuvamateriaalia, joka on koottu Porukkaoppi-hankkeessa poroteurastamoilta v. 2017.

Hankkeen antamia suosituksia on ollut tekemässä työryhmä Nilla Angeli, Kari Henttunen, Sauli Laaksonen, Leena Magga, Veikko Maijala, Karoliina Majuri, Kirsi Muuttoranta, Janne Näkkäläjärvi ja Matti Särkelä.

Videon kuvaus ja editointi: Karoliina Majuri ja Kirsi Muuttoranta, efektit Jori Jaako. Kiitos Mari-Anne Penttiselle ja Aki Rannalle osallistumisesta materiaalin keräämiseen!

Suuret kiitokset poroteurastajille osallistumisesta!